

Er du ny som verge?

En hurtigguide til å komme i gang med vergeoppdraget

Mer informasjon finner du her:

- www.statsforvalteren.no/nb/Rogaland/Vergemal/
- www.sivilrett.no/vergemal

Det handler ikke om deg

- Lytt og finn ut hva vergehaver vil og trenger.
- Respekter hans/hennes ønsker.
- Ta hensyn til det den andre vil, selv om han/hun ikke forstår alt. Du kan ikke gjøre noe som vergehaver er imot.
- Støtt vergehaver i å ta egne valg.
- Gi råd og veiledning, **men** du skal ikke overstyre.
- Tilpass måten du kommuniserer på.
- Vær høflig og be om lov til å ta opp vanskelige emner.

Du finner gode tips til samtaleteknikker i "Med den andre for øyet" som du finner på www.sivilrett.no/vergemal#samtalemetodikk.

Dette starter du med

- Få oversikt over ditt mandat og kontaktpersoner ved å lese vedtakene, vergefullmakten og informasjonsskrivet.
- Ta det **obligatoriske** introduksjonskurset for nye verger. Kurset ligger på kursportalen til vergemål. Du logger deg inn på Mine vergemål ved å bruke din bankID. Mine vergemål finner du på www.sivilrett.no/vergemal/.
- Ta kontakt med personene som er oppgitt i vedtaket.
- Avtal møte med den du er verge for og finn ut hva hun/han ønsker.
- Bli enige om hvem som skal motta post og meld eventuell endring til folkeregisteret.
- Ta kontakt med banken, og få på plass et godt økonomisk system og oppdater fullmakter.
- Innhent skattemeldingen for siste inntektsår.
- Fyll ut vergeerklæringen og send den til Statsforvalteren i Rogaland.
- Registrer inntekt, eiendeler og gjeld i skjema for økonomisk status og send denne til Statsforvalteren i Rogaland.

Viktig å huske på

- Lag et godt system og etabler rutiner for oppfølging av vergehaver.
- Lag et enkelt økonomisystem med få konti. Husk å skille din økonomi fra vergehavers.
- Oppbevar personlig informasjon på en trygg måte. Husk taushetsplikt og personvern.
- Melding som inneholder sensitiv informasjon, kan du sende til Statsforvalteren i Rogaland: www.statsforvalteren.no/nb/Rogaland/Om-oss/Kontakt-oss/, bruk "Send sikker melding".
- Bruk "Mine vergemål" på www.sivilrett.no/vergemal for informasjon om vergeoppdraget.

Tips ved gjeld

- Sjekk siste skattemelding om gjeldssituasjonen til vergehaver.
- Ta kontakt med Gjeldsregisteret. Der finner du informasjon om usikret gjeld (forbruksgjeld) som forbrukslån, rammekreditter (kredittkort) og faktureringskort. Offentlig gjeld, sikret gjeld, tradisjonell inkassogjeld og bolig-, bil- og studielån finner du ikke her, og du må derfor hente dette inn i tillegg. Vergehaver kan selv logge seg inn med bankID for å få oversikt. Se www.gjeldsregisteret.com/pages/om-gjeldsopplysninger-for-privatpersoner. Verge kan også få tilsendt utskrift fra Gjeldsregisteret for vergehaver dersom du har fullmakt til dette. Står kredittvurderingsselskap i fullmakten. Du må da sende inn kopi av vergefullmakten.
- Send en felles-e-post til alle kjente inkassoselskaper for å få oversikt over inkassosaker.
- NAV har plikt til å gi økonomisk rådgivning. Du kan ringe **55 55 33 39**, eller du kan bestille time ved det lokale NAV-kontoret.
- Namsmannen gir deg som verge råd om offentlig gjeldsordning. For mer informasjon se www.politiet.no/tjenester/namsmann-og-forliksrad/gjeldsordning/soke-gjeldsordning/.
- Hvis vergehaver ønsker «frivillig kredittsperr» kan dere gjøre dette. Det finnes en rekke oppskrifter på nettet, se for eksempel www.finansnorge.no/tema/personlig-okonomi/okonomi--og-gjeldsradgivning/frivillig-kredittsperr/.

Slik får du tilgang til digitale tjenester

BankID

Digitale tjenester har ulike sikkerhetsnivå. BankID er det høyeste sikkerhetsnivået, og med denne får du tilgang til det meste som bank, helseopplysninger og gjeld. BankID er strengt personlig. Som verge har du ikke lov til å bruke vergehaver sin bankID. Det er bare eier av denne som skal bruke den. Ta derfor kontakt med bank for å finne gode alternative løsninger.

Melde endring i postadresse i Folkeregisteret

- Det må stå i fullmakten at du kan gjøre dette.
- Benytt skjemaet «Kontakt Skatteetaten» på www.skatteetaten.no/no/Om-skatteetaten/Kontakt-oss/E-post/Send-ny-epost/Annet/Annet/.
- Oppgi at du er verge og navn og fødselsnummer på den personen du er verge for.
- Oppgi ønsket postadresse.
- Det er ikke nødvendig å vedlegge kopi av vergefullmakt. Folkeregisteret slår opp dette i sitt eget register.

Tilgang skattemelding

- Hvis vergehaver kan gi deg tilgang gjør vedkommende det her: www.skatteetaten.no/person/skatt/delegere/tilgang/
- Hvis vergehaver ikke kan gi deg tilgang selv, må du ta kontakt med Skatteetaten på www.skatteetaten.no/kontakt/skriv/. Du velger 1: privatperson, 2: Skatt, 3: Utskrift av

skattemelding og/eller skatteoppgjør, 4: Noen andre, 5: Jeg er verge. Deretter kommer du til siden der du kan bestille dette via Altinn. Husk at det må stå i fullmakten at du kan gjøre dette.

Tilgang Helse Norge

Vergehaver kan gi deg fullmakt til tilgang på Helse Norge for vedkommende. Dette er mest vanlig dersom du som verge også er nærmeste pårørende. Ellers har du ikke bruk for dette.

Dersom vergehaver har varig manglende samtykkekompetanse kan du som verge ikke få tilgang til Helse Norge for personen. Det er bare nærmeste pårørende som kan søke om slik tilgang.

Hvis en person aldri har vært inne på Helse Norge, vil det ikke komme informasjon via denne portalen. Dette vil behandlerne vite, og de vil derfor ikke sende innkallinger via Helse Norge.

Tilgang NAV

Du kan ikke bruke din bankID for å få innsyn i vergehaver sine saker i NAV. Dette gjelder også nærmeste pårørende. Hvis vergehaver har bankID kan du hjelpe vedkommende, men du kan aldri bruke vergehavers bankID for digital tilgang. Dersom du har fullmakt til å hjelpe med NAV-saker, kan du vise til denne i kontakt med NAV. Det beste er å ta direkte kontakt. Du kan kontakte dem på tlf. 55 55 33 33, tastevalg 1+4+4, eller oppsøke et NAV-kontor.

NAV har plikt til å sende ut informasjon skriftlig når personen det gjelder ikke har digital tilgang.

Vergeregnskap og tilsyn

Statsforvalteren i Rogaland fører tilsyn med vergene. Derfor har du som verge regnskapsplikt dersom du har ansvar for vergehaver sin økonomi. Unntak er ektefelle/samboer.

Frist for å sende inn fullstendig regnskap er **30. april** hvert år. Dersom du ikke gjør dette, kan Statsforvalteren frata deg vergeoppdraget.

Du skal sende inn via Altinn.no:

- Årlig erklæring om regnskap og formuesforvaltning (fullstendighetserklæring)
- Kontoutskrift for hver måned for alle kontoene du har hatt disposisjonsrett til i det aktuelle regnskapsåret. Du skal **ikke** sende kontobevegelser/transaksjonsversikt
- Skriv forklaring i kontoutskriftene hvis beløpene ikke er selvforklarende.

Du finner god informasjon om vergeregnskapet på www.sivilrett.no/vergemal?q=vergeregnskap#vergeregnskap.

Som verge skal du

- lytte
- vise respekt og forståelse
- være vennlig og tålmodig
- tilpasse kommunikasjonen til den du snakker med
- støtte vergehaver i å ta gode beslutninger i sitt eget liv
- være tydelig og få fram konsekvenser av valg
- ta taushetsplikten på alvor
- følge opp og gjøre det du skal til rett tid
- opparbeide deg ny kunnskap når du trenger det
- ta kontakt med Statsforvalteren i Rogaland når du er i tvil eller dersom du ønsker å drøfte ulike utfordringer.

STATSFORVALTEREN I ROGALAND

Statens Hus, Lagårdsveien 44, Pb 59, 4001 Stavanger | sfropost@statsforvalteren.no | www.statsforvalteren.no/ro

